

גדליהו

אור

פרשת חיי שרה

גדליהו

לו

יתו הפשוטה הי' וכלל כל מעבודתו הבין שיש ענין ות, וזה המעלה ששכחו בו ומשקה. וממנו אנו יכולין דת האבות, כי עבודתם הוא

אליעזר הי' בזה שאף שהי' חז"ל (ב"ר נ"ט י"א) המושל ל בילרו כאחע"ה, ידע שכל שהוא עבד אברהם, ולא הי' שלו לעלמו, ולכן שיבחו חז"ל זר בזה שאמר עבד אברהם ! מעלותיו לרבו, וזהו באמת וכמו שמלינו שהדין בעבד : עבד קנה רבו, שמקנה כל ה הן הרוחניים לרבו, וכל לחפקיד רבו, וכמו שמפי' א') עבד הי' פירושו שכל שי"ת ואף בעוסקו בעניניו הוא מכווין לחועלת רבו ליעזר הוא שהי' עבד נאמן, לרבו.

רואים במיוחד בפרשתינו ר על דברי אברהם ללבן מר אל אדני אלי לא חלק בוא רש"י דברי חז"ל "אלי ח הי' לו לאליעזר ובי' מחזר זר לו אברהם לפנות אליו שים העולם, למה כתיב רמז

Why not when he first said it?

He realized that all of his greatness came from being an Ish to אברהם

He had the powers of אברהם

Why is the hint to Rebekah's daughter, and when he repeats his words?

זה רק בעת שחזר אליעזר על דבריו, הלא בעת שכחוב בתורה אולי לא תאבה הי' לריך להיות הרמז אלי כתיב, ולמה שם נכתב מלא בוי"ו ורק כאן נכתב חסר לרמז על זה, ואמר הרה"ק מקאלק זלוק"ל לפרש כי אליעזר לא הרגיש הנגיעה כלל, ורק בעת שבה לעשות חפקידו בשליחותו הי' ירא כי אולי יש לו איזה נגיעה שזה יעכזו מלקיים שליחותו, אז חזר על כל הפרשה להרגיש אם יש כאן נגיעה, ובעת שהרגיש הנגיעה אז סילק נגיעתו והלליח בשליחותו (פי' שפ"א חרל"ה ד"ה אה"ז), כי באמת הי' לו כאן חפקיד קשה, להוליח הנשמה הקדושה של רבקה מהטומאה הגדולה של בית לבן, ולכן איחא בספרים שהי' לורך בכל החפילות של אליעזר שיליח בשליחותו, ובשליחות זה לא הי' ביכולתו להלליח רק בכוחו של אברהם, ובעת ששלח אברהם את אליעזר לעשות שליחותו, נמסר לאליעזר הכוחות מאברהם שיליח בשליחותו, וזהו הפי' שלוחו של אדם כמותו, שאם השליח מצטל עלמו לדעת המשלח יש לו הכח של המשלח, ועבד יש לו מעלה על שליח, וכמו שמלינו שיש נפק"מ בהלכה שאפילו במקום שאינו מוטיל שליח יש הרבה דעות שעבד מהני, כדאי בגמ' (ב"מ י.) שיד פועל כיד בעה"כ, אבל הכל חלוי אם השליח מצטל עלמו לדעת המשלח לגמרי, והעבד הנאמן הוא אוחו שהוא לגמרי יד רבו, שמשים כל כוחותיו למען שיליח בשליחותו, אבל אם יש להשליח איזה נגיעה אז אין לו הכח של המשלח, ולא אמרינן שלוחו של אדם כמותו,

וגם לא יד עבד כיד רבו, ולכן כדי שיליח אליעזר בשליחותו הי' לריך לבטל עלמו לגמרי, ולסלק עלמו מכל נגיעה עלמית, ואז הי' ביכולתו להלליח בשליחותו, ולכן נכתב כאן אלי כתיב, שאליעזר הרגיש בעלמו שיש לו איזה נגיעה דקה, וכדי שיליח בחפקידו הי' לריך לבטל נגיעה זו. ומזה אנו רואים דרגת העבדות של אליעזר, שעשה כל מאמצים לסלק עלמו מכל נגיעה ולבטל את עלמו לאחע"ה, וידע בעלמו שכל הללחתו הוא מלד מה שהוא עבד אברהם, והכיר זה ואמר "עבד אברהם אנכי".

To receive Eli's power, he needed to give himself

He was concerned about giving himself

ג

במדרש (פי"ם ב') כתיב עבד משכיל ימשול בצן מביש ובחוך אחים יחלק נחלה, עבד משכיל זה אליעזר, ומהו השכלתו? אמר כבר קללתו של אוחו האיש בידו, שמא יבא כושי אחד או צרבר אחד וישחטעבד כי מוטב לי להשחטעבד צבית הזה ולא צבית אחר, ימשול בצן מביש זה יחק שבייש את כל או"ה בשעה שנתקד וכו', חז"ל מפרשים השכלתו של אליעזר, ועיקר השכלתו הוא בזה שהכיר את מקומו, צבחינת מה שאמרו חז"ל איזהו חכם המכיר את מקומו (שפ"א חרל"ט ד"ה ובמדרש), כי טבע העבד הוא שמחפש ענות ודרכים איך להפטר מהעבדות, וכמו שאמרו עבדא בהפקירא יתחא ליה, והשכלת אליעזר הי' בזה שהבין שחפקידו הוא להיות עבד, ומזה הדרגא ח"א לו להפטר, ומה שמוטל עליו הוא לשחמש בהעבדות של אברהם שכל זה הוא מוכרת, ואדרבה העבדות הוא

He recognized his place in man's home

Most people look for ways to escape their responsibilities

He knew that it means to be an

התיקון שלו, וכמו שמפרש השפ"א כי מה שקלל נח את כנען שיהי עבד, לא הי' רק קללה, אלא שנחן לו ענה איך יכול למנוח את תיקונו, שפ"י העבדות יחי' לו תיקון. וזה הי' השכלת אליעזר שהבין שהוא עבד, ובדרגת עבד הדבר הכי טוב שביכולתו לעשות הוא להיות עבד אברהם, אבל להיות עבד בכל מלא מוצן המלה, להכניע את עלמו לגמרי לאברהם אבינו.

אור
is his
תיקון!

As an
one could
denote a better
master than
himself

Recognize
your
כוחו!

He
served
with his
כוחו

He knew
himself

We all
have a
of
to work,
you can't
escape it

ודבר זה נוהג בכל אדם שצריך להכיר מקומו, ולהכיר את כוחותיו הנחותים לו מן השמים, ובאלו הכוחות לעבוד את השי"ת, ולא לילך לחפש מדריגות שאינם שייך לו, וכמו שמפרש הרבי ר' בונם מפרשיסחא ז"ל דברי המדרש הנחומא שמביא על הא דכ' ואברהם זקן בא בימים את הפסוק צרכי נפשי את ד', נפשי דייקא, שעבד את השי"ת בכוחות הנפש השייכים לו ולא בנפש אחרת, וזהו פי' זקן שאמר זה שקנה חכמה, שיש לו קנין עלמי בהחכמה, ולא כוחות שאולים, [ואולי הרמז קנה חכמה, שחכם נקרא מי שמכיר את מקומו], וזה הי' השכלת אליעזר שהכיר שהוא עבד, ולא חפש ענה להפטר מהעבדות אלא עשה חפיקו כעבד בכל רצונו ובכל כוחו.

חשבון הזה של אליעזר נוגע הוא אלל כל אדם, ובפרט אלל בני ישיבה ביהמ"ד. כי האדם צריך לדעת כי כבר קללתו של אוחו האיש בידו, כי מה שהאדם נתקלל בעת חטא של עון הדעת שצריך הוא לעמל נוגע לכל אחד, ואדם לעמל יולד, ואין לו ענה בשום אופן שבעולם להיפטר

מהעמל הזה, א"כ יש לו לעשות חשבון שמועבד להשתעבד צבית הזה ולא צבית כושי או צבתי אחד, שמועב לו שיהי עמלו בחורה, ולא שיטמול בעמל מלאכה, כי צין כך לא יפטור עלמו מעמל, א"כ אשרי אדם שעמלו בחורה, ובפרט בני ישיבה אשר הם כבר נמלאים צבית הזה, שכבר הם נמלאים צין כותלי הישיבה, מוטל עליהם לדעת כי לריכים הם להיות עובדים באמונה, ופירושו הוא כי יכיר את מקומו, שזה תכליתו בעולמו להיות עמל בחורה, ולא לחפש עלות וחירוים איך לפטור את עלמו משעבוד הזה, כי כל החירוים שיש לבן ישיבה שלא ללמוד או להתאחר ללימודיו הוא מטעם שיש לו הרגש שאינו רוצה להיות משועבד, ובפרט בזמנינו אשר זה כל החורבן של הדור שרוצים בהפקירות ואינם רוצים בשום עול, יש לכל אחד איזה הרגש שאינו רוצה להיות משועבד לצבית הזה, ורוצה לפטור עלמו מהשעבוד, אבל בעת שיטעם חשבון הזה שצין כך הוא צריך להיות משועבד, כי האדם נצרך לעמל, וא"א לו לפטור עלמו מזה השעבוד, א"כ הלא מוטב שישתעבד צבית הזה, משיהי' לו שעבדים אחרים. ובפרט לריכים לדעת כי העמל הוא לעובת האדם, וכמו שהקללה של נח לכנען שיהי עבד הי' לעובתו והתועלת שלו כן מה שנתקלל אדה"ר אחר חטא של עץ הדעת "קח ודרדר תלמיח", הי' זה תיקון לאדה"ר כי אחר החטא הי' צורך לעמל, וצריך האדם להיות משכיל ולהכיר את מקומו, שיהי מקומו הדי אמות של הלכה ולהשתעבד צבית הזה.

One
should not
seek ways
to get out
of learning

Going
from
to
בנוך

אמרו חז"ל (אבות פ"ג חורה עם דרך ארץ שיגיעת וצן ישיבה אשר עוסק כל הוא להשלים ביגיעתו בחו וכמו שכל בעל הבית אשר נ מלאכה יש לו שיטור לפני ה צלילה כדי לקיים חיובו של ישיבה אשר לומד כל היום הזה, כי יגיעתו ציוס הוא נ מהם, וצריך הוא להתייג שניהם, וצוה דוקא הוא מק אדם לעמל יולד.

עוד אמרו במדרש שמו על אליעזר שהוא צרוך, שו ה', ואם נחוצ בן בחורה כ צרוך, ואמרו במדרש שמחון באמונה ולא מכלל ארור לבן פעמים מרגיש אדם שיש ומניעות שמונעים אותו מו וכל אלו ההסתירות הם ודרדר תלמיח לך, ובפרט גדולים המונעים את האדם לך יום בגלות שאין קללתו מו והאדם צריך לעבוד את השי שיש הסתר גדול וקשה לו ו עיקר כח האדם הוא ע"י או בספרים רמז ואמונתך בלוי הסתר עיקר העבודה ו

קודם שכלך לשליחותו, והתכלית בשבועה זו היא נתינת כח, כי אליעזר היה לריך לקיים שליחות קשה מאוד להוליא נשמה יקרה מהעומאה של בית בתואל, כן כל נשמה אומר השפ"א משביטין אותו קודם שירד לעוה"ז תהי לדיק ואל תהי רשע, אבל מה שמוטל על האדם שיהי שרת באמונה, שיבעל את עלמו לגמרי להשליחות, ועי"ז יהי לו עזר וסיוע מלמעלה.

The
Ibr
we take
before
coming to
this world

עיקר מה שמוטל על האדם הוא שיהי שרת באמונה, שיבעל את עלמו לגמרי להמשלה, שכל אדם הוא שליח לעוה"ז למלאות תפקיד מיוחד, והענה הוא להיות שרת באמונה, ולהיות בשמחה שזכה להשתעבד בבית הזה ולא ח"ו הכיפוך להשתדל להפטר מהשעבוד, ולחפש שעבודים אחרים בבית ברברי או כושי אחד, רק להיות שרת באמונה וזכה יזכה ללאות מכלל ארור לכלל ברוך.

ליקוטי דיבורים פרשת חיי שרה

א) ויבא אברהם לספד לשרה ולבנתה, ובמדרש הנחומא (אות ד') שאברהם אמר על שרה הפרק של אשת חיל, ומפרש "בעתה לך בעלה" אימתי בשעה שאמר לה אמרי נא אחותי את, "גמלתי עוב ולא רע כל ימי חיי, דרשה אמר ופשתים" בין יחק לי שמעאל וכו', "זממה שדה ותקחהו" זממה ונטלה שדה המכפלה ושם נקברה וכו', עיי"ש במדרש שמפ' כל הפרק על שרה. ובזוה"ק (קכא:) הק' דמאי שנא שרה מכל הנשים שבעולם שלא נזכר מיחתן בחורה, ובאין מאריך החורה במנין השנים, ונקבע פרשה מיוחדת למיחתה, ומתרחן שם דשרה מיוחדת שירדה למזרים ולא נתדבק בה שום טומאה ורע ממזרים, עיי"ש, וזהו פי' עיקר הדברים הם בשם משמאל תרע"ז.

In nek
said for
me

Why so
much about
me's death?

She was
unique in
that she
went to
Eretz
and
wasn't effed
by anyone

הפשוט בהמשך הפסוקים, בעתה לך בעלה, שבעת שירדה למזרים היא בטוחה שלא תתדבק בה שום רע כלל, וזהו גמלתי עוב ולא רע, היינו שבאמת לא נתדבק בה כלל הרע של מזרים.

וביתר ביאור, כי ידוע שאברהם ושרה חקנו חטא אדם וחיה, ועיקר החטא של אכילת עץ הדעת היה ע"י חיה, וכמו שאיחא שהנחש לא היה לו נגיעה לאדה"ר כלל, ורק ע"י חיה היה ביכולתו להכשיל את אדה"ר, ואברהם חיקן חלק החטא של אדה"ר² ושרה חקנה חטאה של חיה, וע"י החטא נעשה חטאנות של עוב ורע, כי אף קודם החטא היה מליאות של רע, אבל היה

She
listened
at once
to what
he said,
and was
listening

ich
caused
her to
enter

she
was a
complete
guy

Separate
from
the
world

דבר נפרד והי' מן השפה וי' שיש מליאות של רע, אבל בהם הרע, ונעשה הרע ו החטא הוא כאשר נחברו ונשאר כולו עוב בלא תערו אברהם "גמלתי עוב ולא את הרע מהטוב, והיתה חטאה של חיה שנתן לו הדעת עוב ורע. וזכה יו הראשון: "בעתה לך בעת כי כבר כתבנו שהכונה שבה הרע ממזרים, ועי"ז שה ממזרים, וזכרה את הו להמתנות ממזרים — בעבורה", כי אלו המתנות הקדושות שיש ממזרים, שו בה שום רע, זכחה ל מהמזריים, ואלו המתנות שהי' נמלא בין המזריים ובמדרשים שאלו המתנות ה שיהי' לבני"ע בעת שילאו מטעה אבות סימן לצ מספיק"ק כי בעת שילאו מו הנילוזי קדושה משם³, וזה אותה כמולה שאין בה הקדושה ממזרים, והכל היה שזיררו את כל הטוב ממל יחסר".

וכמו שמפרש הרה"ק ר' לינ למעוטי עכו"ם, אלא שהכונו ידו בכל הכונה על אברהם: